

Semiootikaajakirjad maailmas praegu

Kalevi Kull, Timo Maran

Viimase viiekümne aasta jooksul, mil semiootika on maailmas institut- sionaliseerunud, on jõudnud ilmuda päris palju semiootika-alaseid peri- oodilisi väljaandeid. Võrdlemisi põhjaliku ülevaate neist on avaldanud Gloria Withalm (2004).³⁷ Ent nagu igas teadusharus, on ka semiootikas paljud rajatud ajakirjadest ilmunud lühikest aega. Käesolevas ülevaates esitame me nimekirja neist semiootikaajakirjadest, mis ilmuvad mail- mas praegusel ajal.³⁸

Semiootika enese piiritlemise keerukuse tõttu pole alati selge, mil- list ajakirja just semiootika-alaseks pidada. Oleme siin kasutanud kitsa- mat piiritlemist, arvates nimekirja üksnes need, mis ise end semiootikaaja- kirjadena identifitseerivad.³⁹ Mõned väljaanded ei ilmu väga regulaar- selt, seetõttu on ka piiri ajakirja ja aperiodilise väljaande vahele mõni- kord raske tõmmata.⁴⁰

Oleme jaotanud semiootikaajakirjad nelja rühma: (A) rahvusvaheli- sed üldsemiootilised ajakirjad, (B) rahvusvahelised ajakirjad üksikuis semiootikaharudes, (C) regionaalsed semiootikaajakirjad, (D) elektroo- nilised semiootikaajakirjad. Igas rühmas on ajakirjad järjestatud nende asutamisaasta põhjal. Iga ajakirja kohta oleme püüdnud lisada teabe nende kirjastaja kohta, samuti nimetanud keeled, milles nad artikleid avaldavad.

Lisaks esitame andmed ajakirjade kättesaadavuse kohta (seisuga detsember, 2012), märkides nende ilmumisandmete järele: (T) olemas täielikult Tartus paberkujul, (P) olemas osaliselt Tartus paberkujul, (V)

---

³⁷ Lühem valikuline nimekiri on ka ilmunud näiteks Vilmos Voigti semiootika- õpikus (Voigt 2008: 284–286).

³⁸ Seepärast ei sisalda nimekiri näiteks ajakirja *European Journal for Semiotic Studies* (rajatud 1989), mis enam ei ilmu, ega ka võrguajakirja *Semiotics, Evolution, Energy, Development (SEED)*, mis ilmus 2001 kuni 2007. Muidugi võib ka pikema pausi järel mõne väljaande ilmumine taastuda. Me ei arvanud nime- kirja ka väljaannet *Acta Semiotica Fennica* (rajatud 1992), kuna see on pigem raamatuseeria.

³⁹ Sel põhjusel ei arvanud me nimekirja näiteks ajakirju *Symbolic Interaction* (Society for the Study of Symbolic Interaction, ajakiri asutatud 1977) ja *Metaphor and Symbol* (varem *Metaphor and Symbolic Activity*, rajatud 1986).

⁴⁰ Näiteks *Almen Semiotik ja Semiotiche*.

täistekstid täielikult kättesaadavad võrgu kaudu Tartu Ülikooli raamatukogu kasutajale, (W) täistekstid osade aastakäikude kohta kättesaadavad võrgu kaudu Tartu Ülikooli raamatukogu kasutajale.

A. Rahvusvahelised üldsemiootilised ajakirjad

Sign Systems Studies (1964) [University of Tartu Press; inglise ja vene]
T, W

Semiotica – an official journal of the International Association for Semiotic Studies (1969) [De Gruyter Mouton; inglise, ka prantsuse]
T, V

Kodikas/Code – Ars Semeiotica – an international journal of semiotics (1977) [Gunter Narr Verlag; inglise, prantsuse, saksa] P

Signata – Annales des sémiotiques / Annals of semiotics (2010) [Presses Universitaires de Liege; prantsuse ja inglise]

International Journal of Signs and Semiotic Systems (2011) [IGI Publishing; Information Resources Management Association; inglise]

Signs and Society (2013) [University of Chicago Press; inglise]

B. Rahvusvahelised ajakirjad üksikuis semiootikaharudes

Cahiers Ferdinand de Saussure – Revue de linguistique générale, Publiée par le Cercle Ferdinand de Saussure (1941) [Genève, Librairie Droz S.A.; peamiselt prantsuse, ka inglise, saksa ja itaalia]⁴¹ P

Transactions of the Charles Peirce Society – A quarterly journal in American philosophy (1965) [Charles S. Peirce Society; inglise]⁴² P

Degrés – revue de synthèse à orientation sémiologique (1973) [Bruxelles, ASBL Degrés; prantsuse, inglise]

Sémiotique et Bible (1975) [Université Catholique de Lyon; prantsuse]

Carte Semiotiche (1984) [journal of semiotics and theory of image; Centro di Semiotica e Teoria dell'Immagine Omar Calabrese; itaalia, inglise ja prantsuse]

---

⁴¹ See ajakiri ei nimeta ennast küll semiootikaajakirjaks, kuid kuna ta on pühendatud ühele peamisele semiootikaklassikule, on siia nimekirja arvatud.

⁴² Sama mis eelmise ajakirja kohta käiv märkus.

Discurso – Revista Internacional de Semiótica y Teoría Literaria (1987) [Asociación Andaluza de Semiótica; hispaania]

International Journal for the Semiotics of Law / Revue Intenationale de Sémiotique Juridique (1988) [Springer, inglise ja prantsuse] V

Social Semiotics (1991) [Routledge / Taylor & Francis, inglise] W

Cybernetics and Human Knowing – A journal of second order cybernetics, autopoiesis and cyber-Semiotics (1992) [Imprint Academic; inglise] P

Applied Semiotics / Semiotique Appliquée (1996) [ajakiri määratleb oma valdkonnaks kirjandussemiotika; Lulu Press; University of Toronto at Mississauga; inglise, prantsuse] V

Visio – International journal for visual semiotics (1996) [Laval University, Diffusion Publishing; inglise, prantsuse] P

Variaciones Borges – Journal of philosophy, semiotics and literature (1996) [The University of Pittsburgh; hispaania, inglise, prantsuse]

Interdisciplinary Journal for Germanic Linguistics and Semiotic Analysis (1996) [University of California Berkeley; inglise]

Cognitive Semiotics (2007), or *The Journal of Cognitive Semiotics*. Multidisciplinary journal on meaning and mind. [Viimatinimetatu köide 4(1) ilmus augustis 2012; see näib olevat ajakirja *Cognitive Semiotics* järglane, kuigi avaldatud seni vaid e-ajakirjana; inglise] T

Biosemiotics (2008) [Springer; inglise] V, P

International Journal of Marketing Semiotics (2012) [inglise]

C. Regionaalsed semiootikaajakirjad

Versus: Quaderni di studi semiotici (1971) [Bompiani; itaalia, prantsuse, inglise] P

Significação – Revista Brasileira de Semiótica (1973) [Annablume; portugali] P

Zeitschrift für Semiotik (1979) [German Semiotic Society, koostöös Austria ja Šveitsi semiootikaseltsidega; saksa] P

Recherches sémiotiques / Semiotic Inquiry (1980) [The Canadian Semiotics Association; inglise ja prantsuse]⁴³

The American Journal of Semiotics (1981) [Semiotic Society of America; inglise] P

Semiotopos (1981) [algsest *Semiotic Studies*, alates 2003 *Series Semiotopos*; Japanese Association of Semiotic Studies; jaapani]

---

⁴³ Viimati ilmunud väljaanne on aastast 2009.

- Nouveaux Actes Sémiotiques* (1989) [Presses universitaires de Limoges; prantsuse]
- Szemiotikai szövegtan – Semiotic Textology* (1990) [Department of Hungarian Language and Linguistics at the Juhász Gyula Teacher Training College in Szeged; ungari, inglise]
- Almen Semiotik* (1990) [Aarhus Universitetsforlag; taani ja inglise] P
- Signa – Revista de la Asociación Española de Semiótica* (1992) [Institute of Literary Semiotics, Theatre and New Technologies at the National University of Distance Education (Madrid); hispaania]
- Lexia* (1994) [Center for Interdisciplinary Research on Communication of the University of Torino; inglise, itaalia, prantsuse ja hispaania] P
- Semiotika* (1997) [A. J. Greimas Centre of Vilnius University, Baltos Lankos; leedu]⁴⁴ P
- deSignis* (1999) [Federación Latinoamericana de Semiótica; hispaania]
- Respectus Philologicus* (1999) [Vilnius University and Jan Kochanowski University; inglise, leedu, poola, vene]⁴⁵ P, W
- Критика и семиотика* [Kritika i semiotika] (2000) [University of Novosibirsk, Department of Semiotics and Discourse Analysis; vene] P
- Semikolon – Tidsskrift for Idéhistorie, Semiotik og Filosofi* (2000) [University of Aarhus; taani, rootsi, norra, inglise] P
- Galáxia. Revista do Programa de Pós-Graduação em Comunicação e Semiótica* (2001) [varem *Face: Revista de Semiótica e Comunicação* (1998)] [portugali] P
- Acta Semiotica Estica* (2001) [Eesti Semiootika Selts; eesti] T, W
- Semiotiche* (2003) [Ananke edizioni; itaalia] P
- Chinese Semiotic Studies* (2009) [Nanjing Normal University Press; inglise] P
- Signs and Media* (2009) [Sichuan University Press; hiina]

---

⁴⁴ Aastal 2012 ilmus 8. number pärast mitmeaastast pausi.

⁴⁵ See ajakiri määratleb ennast kui filoloogilist perioodilist väljaannet, mis tegeleb grammatika, semiootika ja semantikaga.

D. Elektroonilised semiootikaajakirjad⁴⁶

- AdVersus – Revista de Semiótica* (1990, alates 2004 veebiajakiri) [Istituto Italo-argentino di Ricerca Sociale (IIRS); hispaania, itaalia, prantsuse, portugali] W
- Semiotic Review* (varem *The Semiotic Review of Books* (1990), alates 2013 ainult veebiajakiri) [Dept. of Sociology, Lakehead University; inglise] W
- texto!* (1996) [Institut Ferdinand de Saussure; prantsuse, inglise ja hispaania] V
- Ocula – Occhio semiotico sui media/Semiotic Eye on Media* (2000) [itaalia] W
- Entretextos – Revista Electrónica Semestral de Estudios Semióticos* (2003) [University of Granada; hispaania] V
- SemiotiX – A global information bulletin* (2004) [The Semioticon; inglise] V
- Hortus Semioticus* (2006) [Tartu Ülikool; eesti ja inglise] V
- E/C – Rivista dell'Associazione Italiana di studi semiotici* (2007; algselt trükituna, nüüd ainult veebiajakiri) [Associazione Italiana Studi Semiotici, itaalia] V
- Signs – International Journal of Semiotics* (2007) [Royal School of Library and Information Science, Denmark; inglise] V
- The Public Journal of Semiotics* (2007) [Toronto; inglise] V
- Cygne Noir – Revue d'exploration sémiotique* (2013) [Montréal; prantsuse]

Seega oleme leidnud kokku 54 semiootikaajakirja, mis praegu maailmas ilmuvad.⁴⁷ Neist 11 ilmuvad üksnes veebis.

---

⁴⁶ Kuna veebiajakirjade vorm on täpsemalt määratlemata, siis kasutame siin seda terminit kitsamas mõttes. Leidub mitmeid veebiväljaandeid, mis võiks siia piiripealsena kuuluda, näiteks *Fuhaoxue Dongtai (Bulletin of Semiotics)*, mida annab igakuiselt välja Institute of Semiotics and Media Studies, Sichuani ülikool (hiina keeles).

⁴⁷ Täname Claudio Rodríguezt, Remo Gramignat, Yongxiang Wangi, Hisashi Muroid, Silvi Saluperet ja Eva Lepikut abi eest teabe leidmisel mõnede ajakirjade kohta. Uurimust on toetanud teadusprojekt IUT2-44 ja Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (CECT). Oleksime tänulikud info eest väljaannete kohta, mis nimekirjast puuduvad.

Jättes välja *Cahiers Ferdinand de Saussure* ning *Transactions of the Charles Peirce Society*, mis ennast ise semiootikaajakirjadena ei määratle, saame 41 paberkujul ilmuvat ajakirja semiootika vallas, millest 2 on asutatud 1960ndatel, 6 1970ndatel, 7 1980ndatel, 13 1990ndatel ja 13 aastal 2000 või hiljem. See jaotus näib osutavat uuele aktiivsuse tõusule semiootikas alates 1990ndatest aastatest.

Keeled, milles avaldatakse artikleid nimekirjas olevais ajakirjades, on järgmised (iga keele puhul toome arvu 54 ajakirja hulgast): inglise 35, prantsuse 18, hispaania 8, itaalia 8, saksa 3, portugali 3, vene 3, taani 2, eesti 2, leedu 2, hiina 1, jaapani 1, ungari 1, norra 1, poola 1, rootsi 1.

On tähelepanuväärne, et mõned ajakirjad on toimetatud ja rajatudki üliõpilaste poolt — nagu *Semikolon* ja *Hortus Semioticus*.

Arvestades maailmas ilmuvate teadusajakirjade koguhulka, pole semiootikaajakirjade osa eriti suur. Semiootika enda seisukohalt tundub olukord aga võrdlemisi stabiilne, pakkudes platvormi, mis saab kindlustada meie eriala püsimist ja arengut.

Kirjandus

- Voigt, Vilmos 2008. *Bevezetés a szemiotikába*. Budapest: Loisir Kiadó.
- Withalm, Gloria 2004. Semiotic reference works and periodicals. — Posner, Roland; Robering, Klaus; Sebeok, Thomas A. (eds.), *A Handbook on the Sign-Theoretic Foundations of Nature and Culture / Ein Handbuch zu den zeichentheoretischen Grundlagen von Natur und Kultur*. Berlin: Walter de Gruyter, 3692–3726.